

Deze sectornota wordt louter als documentatie verstrekt en brengt in geen geval de aansprakelijkheid mee van Assuralia, Fedrabel, FVF, BZB-Fedafin en UPCA-BVVM (hierna de federaties). De federaties bieden geen enkele garantie dat de rechtbanken, overheden en/of administraties hun visie delen.

OPZEGGING VAN VERZEKERINGSOVEREENKOMSTEN

Nieuwe regels

Wet van 9 oktober 2023¹

Sectornota

De wet van 9 oktober 2023 tot vereenvoudiging van de opzeggingsregels voor verzekeringsovereenkomsten werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 18 oktober 2023. Ze is in werking getreden op **1 oktober 2024**.

De nieuwe bepalingen worden ingevoegd in de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen (hierna W.Verz.; zie de gewijzigde art. 84 en 85 alsook de nieuwe artikelen 85/1 en 85/2²). Zij wijzigen de regels voor de opzegging van verzekeringsovereenkomsten op vier welbepaalde punten, namelijk:

- de opzeggingsmodaliteiten: invoeging van digitale alternatieven;
- de termijn om zich te verzetten tegen de stilzwijgende verlenging van de overeenkomst, die voor de verzekeringnemer van 3 naar 2 maanden wordt gebracht;
- de mogelijkheid voor de verzekeringnemer "consument" om de overeenkomst vanaf het 2e jaar op elk moment op te zeggen;
- de mogelijkheid voor de verzekeringnemer "consument" om aan zijn nieuwe verzekeraar of een verzekeringstussenpersoon te vragen de lopende overeenkomst op te zeggen.

Deze vier luiken van de nieuwe wet worden hierna besproken (zie punten 1 t/m 4). Het toepassingsgebied van elk van deze luiken wordt bepaald aan het begin van het desbetreffende punt.

¹ Belgisch Staatsblad van 18 oktober 2023.

² Dit laatste artikel, betreffende de verwerking van persoonsgegevens, werd a posteriori ingevoegd door de wet van 3 mei 2024 houdende diverse bepalingen inzake economie (art. 68, Belgisch Staatsblad van 31 mei 2024).

De nieuwe wet is dus in werking getreden op **1 oktober 2024** (d.i. de eerste dag van de twaalfde maand volgend op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad). Ze verduidelijkt dat ze van toepassing is *op de overeenkomsten die vanaf die datum worden gesloten of stilzwijgend worden verlengd*. Concreet betekent dit dat voor de overeenkomsten die op 1 oktober 2024 bestaan, de nieuwe wet van toepassing zal zijn vanaf hun eerste verlenging na die datum. Met andere woorden, de inwerkingtreding van de nieuwe wet zal gespreid in de tijd verlopen.

Hieronder worden voorbeelden gegeven van concrete situaties van toepassing van de wet op de lopende overeenkomsten voor elk van de ingevoerde innovaties.

1. Opzeggingsmodaliteiten – Digitale alternatieven

- **Rechtsgrondslag:** wijziging van artikel 84, W.Verz., over de vormen die een opzegging kan aannemen;
- **Scope:** alle verzekeringsovereenkomsten behalve de arbeidsongevallenverzekeringen (AO), die worden geregeld door de wet van 10 april 1971 (zie artikel 49 van deze wet, dat een aangetekende brief vereist); merk op dat de opzegging van een AO-verzekering die een consument heeft afgesloten om zijn poetshulp te verzekeren, wordt geregeld door de AO-wet en niet door de wet betreffende de verzekeringen.

We wijzen erop dat de afkoop van een levensverzekeringsovereenkomst onderworpen is aan de algemene regels betreffende het bewijs in verzekering. De afkoop vereist geen specifieke vormvoorschriften en is dus niet onderworpen aan de wettelijke bepalingen inzake de opzegging van verzekeringsovereenkomsten.

- **Toepasselijke regeling**

- *Opzegging door de verzekeringnemer of door de verzekeraar*

Het nieuwe artikel 84, § 1, W.Verz. bepaalt dat de opzegging van de overeenkomst gebeurt:

- bij aangetekende *zending* (nieuw; de oude wet verwees naar het begrip aangetekende *brief*),
- bij deurwaardersexploot, of,
- door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.

Indien de aangetekende zending elektronisch wordt verstuurd, moet het gaan om een gekwaliceerde elektronische aangetekende zending (d.w.z. met een hoge mate van beveiliging, overeenkomstig artikel 3.37 van de Europese eIDAS-verordening nr. 910/2014).

Volgens artikel 84, § 2, W.Verz., behoudens andersluidende bepaling en behalve in de onderstaande gevallen, heeft de opzegging pas uitwerking na het verstrijken van een termijn van ten minste een maand te rekenen van de dag volgend op de betekening of de dag volgend op de datum van het ontvangstbewijs of, ingeval van een aangetekende zending, te rekenen van de dag die volgt op zijn afgifte (bij de post of bij een andere operator). Deze termijn moet worden vermeld in de overeenkomst en herhaald in de opzegging.

Verschillende wetsbepalingen wijken af van deze termijn van ten minste een maand die geldt voor de inwerkingtreding van de opzegging, met name de artikelen:

- 57 §§ 3, 4 en 5, W.Verz.: opzegging in het kader van een verzekeringsaanvraag, een voorafgetekende polis en een overeenkomst op afstand;
- 71, W.Verz.: opzegging naar aanleiding van het niet betalen van de premie;
- 85/1, § 2, W.Verz. (nieuw): opzegging zonder jaarlijkse vervaldag;
- 86, § 1, W.Verz.: opzegging na een schadegeval.

Deze termijn zal dus slechts van toepassing zijn in een beperkt aantal gevallen, zoals:

- verzwaring of vermindering van het risico (art. 80 en 81, W.Verz.),
 - opzegging naar aanleiding van een tariefverhoging (art. 12, 3e lid, KB van 22 februari 1991 betreffende de controle).
- *Opzegging door de verzekeringnemer: digitale omgeving (nieuw)*

De nieuwe wet voert bovendien voor de verzekeringnemer de mogelijkheid in, voor zover de verzekeraar hierin voorziet, om zijn overeenkomst op te zeggen via een digitale omgeving die door de verzekeraar of de verzekeringstussenpersoon ter beschikking wordt gesteld (bv. een beveiligd extranet). De opzegging moet worden ondertekend met een gekwalificeerd(e) elektronisch(e) handtekening of zegel (bv. Itsme, elektronische identiteitskaart of een ander type van gekwalificeerde handtekening). De verzekeringnemer ontvangt op een duurzame gegevensdrager een ontvangstbewijs van de opzegging met vermelding van het nummer van de overeenkomst. De opzegging heeft pas uitwerking na het verstrijken van een termijn van een maand, te rekenen vanaf de dag volgend op de datum van de elektronische handtekening (behalve in de gevallen waarin de wet een andere termijn bepaalt³).

Voorbeeld: overeenkomst opgezegd (via een elektronische aangetekende zending) op 31/07; de termijn voor de inwerkingtreding van de opzegging gaat in op 01/08 en eindigt op 31/08. De overeenkomst is definitief opgezegd vanaf 01/09.

De tekst preciseert dat de verzekeraar (of tussenpersoon) niet verplicht is om in een dergelijke digitale omgeving te voorzien.

³ Zie de opmerkingen hierboven. Merk op dat de tekst hier voorziet in een termijn voor de inwerkingtreding van een maand en niet meer van *ten minste* een maand, zoals bepaald in artikel 84, § 2, W.verz.

Zelf beschikt de verzekeraar trouwens niet over deze mogelijkheid om de overeenkomst op te zeggen via een digitale omgeving.

Merk op dat deze nieuwe mogelijkheid de situatie betreft waarin de verzekeringnemer zich rechtstreeks tot zijn huidige verzekeraar (of een tussenpersoon) richt om de lopende overeenkomst op te zeggen. Deze situatie mag niet worden verward met die waarin de klant zich tot een nieuwe verzekeraar (of een tussenpersoon) richt voor het sluiten van een nieuwe overeenkomst en hem vraagt het nodige te doen om de lopende overeenkomst bij de huidige verzekeraar op te zeggen (zie verder onder punt 4).

▪ **Inwerkingtreding**

Deze bepalingen zijn van toepassing op de overeenkomsten gesloten of stilzwijgend verlengd vanaf 1 oktober 2024.

2. **Stilzwijgende verlenging: verzet – Termijn**

- **Rechtsgrondslag:** wijziging van artikel 85, § 1, 1e lid, W.Verz. over de duur van de verplichtingen;
- **Scope:** de verzekeringsovereenkomsten niet-leven die onderworpen zijn aan de beginselen van de éénjarigheid en de stilzwijgende verlenging. Zijn dus uitgesloten van de scope van dit luik van de wet:
 - overeenkomsten voor levens- en ziekteverzekeringen en kapitalisatieverrichtingen, die niet onderworpen zijn aan de stilzwijgende verlenging;⁴
 - overeenkomsten voor arbeidsongevallenverzekeringen, waarvoor de termijn vastgesteld blijft op 3 maanden (zie hoger);
 - overeenkomsten met een looptijd van minder dan een jaar;
 - overeenkomsten met betrekking tot de risico's die de Koning bepaalt (overeenkomstig artikel 85, § 2); de bedoelde risico's zijn deze die opgesomd zijn in het koninklijk besluit van 24 december 1992 tot uitvoering van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst.⁵ Dit besluit vermeldt onder meer de B2B-

⁴ Zie verder onder punt 3, voor meer details over de ziekteverzekering.

⁵ Dit koninklijk besluit betreft de volgende risico's:

1° schade aan goederen voor andere risico's dan deze bedoeld in artikel 67, § 2, van de wet (van 25 juni 1992, dat overeenstemt met artikel 121, § 2, W.Verz.), voor zover deze goederen verzekerd zijn tegen een van de volgende gevaren: brand, ontploffing, storm, hagel, vorst, natuurrampen, aardverzakkingen of kernenergie;

2° de verzekeringen van de risico's inzake burgerrechtelijke aansprakelijkheid met uitsluiting van het risico van burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen, het risico van burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privéleven en het risico van burgerrechtelijke aansprakelijkheid met betrekking tot de brandverzekering-eenvoudige risico's, alsook de risico's van dezelfde aard die op aanvullende of bijkomende wijze gedekt worden in een andere verzekeringsovereenkomst;

overeenkomsten voor het verzekeren van de burgerlijke aansprakelijkheid (behalve auto en privéleven ...), brand (behalve eenvoudige risico's), alle bouwplaats risico's, enz. Voor deze overeenkomsten geldt de contractuele vrijheid wat hun eventuele stilzwijgende verlenging betreft.

Merk op dat verzekeringen niet-leven tot vergoeding van schade die aan een levensverzekering zouden worden toegevoegd (bv. een bijstandsverzekering) onderworpen zijn aan de regeling die er eigen aan is, en in het bijzonder aan de nieuwe wettelijke bepalingen inzake de opzegging, voor zover de beginselen van de éénjarigheid en de stilzwijgende verlenging op deze overeenkomsten van toepassing zijn.

▪ ***Toepasselijke regeling***

De termijn waarbinnen de verzekeringnemer zich kan verzetten tegen de stilzwijgende verlenging van de verzekeringsovereenkomst wordt van drie naar twee maanden teruggebracht. Concreet zal de verzekeringnemer die zich tegen de stilzwijgende verlenging van zijn overeenkomst wil verzetten dit ten minste twee maanden vóór de vervaldag aan de verzekeraar moet melden (en niet langer drie maanden, en uiteraard door middel van een toegelaten communicatiemethode voor de opzegging van de overeenkomst).

Voor de verzekeraar die zich tegen een stilzwijgende verlenging wil verzetten, blijft deze termijn overigens vastgesteld op drie maanden.

▪ ***Toepassing op overeenkomsten die bestaan op 1 oktober 2024: voorbeelden***

- *Overeenkomst die begon te lopen op 30/09/23:*
 - stilzwijgende verlenging op 30/09/24 tot en met 29/09/25,
 - eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 30/09/25: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 30/09/25 ... Dus in geval van verzet tegen de stilzwijgende verlenging is dit 3 maanden vóór de vervaldag tot en met 29/09/25 (23.59 uur). Vanaf 30/09/25 (00.00 uur) geldt de termijn van 2 maanden => verzet tegen de stilzwijgende verlenging ten laatste op 30/07/26 (23.59 uur).
- *Overeenkomst die begon te lopen op 15/10/23:*
 - stilzwijgende verlenging op 15/10/24 tot en met 14/10/25,
 - eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 15/10/24: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 15/10/24 ... Dus in geval van verzet tegen de stilzwijgende verlenging is dit 3 maanden vóór de vervaldag tot en met 14/10/24 (23.59

3° diverse geldelijke verliezen met betrekking tot de goederen bedoeld in 1°;

4° alle bouwplaats risico's voor zover de verzekering betrekking heeft op een goed bedoeld in 1°;

5° de risico's die op aanvullende of bijkomende wijze gedekt worden in de overeenkomsten gesloten in uitvoering van de wetten van 3 juli 1967 betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en van beroepsziekten in de overheidssector en van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen.

uur). Vanaf 15/10/24 (00.00 uur) geldt de termijn van 2 maanden => verzet tegen de stilzwijgende verlenging ten laatste op 14/08/25 (23.59 uur).

- *Overeenkomst die begon te lopen op 01/01/2022:*
 - stilzwijgende verlenging op 01/01/2023 tot en met 31/12/23 en vervolgens op 01/01/24 tot en met 31/12/24;
 - eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 01/01/25: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 01/01/25 ... Dus in geval van verzet tegen de stilzwijgende verlenging zal dit 3 maanden vóór de vervaldag zijn tot en met 31/12/24 (23.59 uur). Vanaf 01/01/25 (00.00 uur) geldt de termijn van 2 maanden => verzet tegen de stilzwijgende verlenging uiterlijk op 31/10/25 (23.59 uur).

3. **Opzeggingsrecht zonder jaarlijkse vervaldag: mogelijkheid voor de verzekeringnemer om de overeenkomst vanaf het tweede jaar op elk moment op te zeggen**

- **Rechtsgrondslag:** nieuw artikel 85/1, W.verz. over de opzegging in geval van bepaalde stilzwijgend verlengbare overeenkomsten;
- **Scope:** *dit luik van de wet betreft* de overeenkomsten:
 - *die stilzwijgend verlengbaar zijn;*
 - *die dekking bieden aan de consumenten* in de zin van het Wetboek van economisch recht, namelijk natuurlijke personen die buiten hun handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit handelen (art. 1.1.2°, Wetboek van economisch recht)⁶; in de parlementaire stukken wordt evenwel verduidelijkt dat bij gemengde overeenkomsten, waar een overeenkomst wordt gesloten voor doeleinden die deels binnen en deels buiten de handelsactiviteit van de persoon liggen en waarbij het handelsoogmerk zo beperkt is dat het binnen de globale context van de overeenkomst niet overheerst, die persoon ook als consument moet worden aangemerkt.⁷

Men denkt hier bijvoorbeeld aan een arts met een medische praktijkruimte in zijn privéwoning. Deze praktijkruimte neemt slechts een klein deel van de woning in. De arts blijft dus een consument wat zijn woningverzekering betreft.

⁶ uit de parlementaire stukken en uit de geest van de wet blijkt duidelijk dat het begrip overeenkomst *die dekking biedt* aan een consument moet worden opgevat als een **overeenkomst gesloten door een consument** (zie bijvoorbeeld stuk Kamer 55 194/1, p. 3, 194/3, p. 3, 194/4, p. 3 (amendement nr. 2)). Het doel van de tekst is immers het opzeggingsrecht toe te kennen aan de consument die optreedt als verzekeringnemer.

⁷ Zie de toelichting bij de ingediende amendementen die verwijzen naar considerans nr. 17 van Richtlijn 2011/83/EU van 5 oktober 2011 betreffende consumentenrechten, waaruit de definitie van het begrip consument is overgenomen (stuk Kamer nr. 55 194/4, p.14).

Daarentegen zou een arts die over een voertuig beschikt dat hij gebruikt voor zijn consultaties, ziekenhuisbezoeken ... en bijkomstig om zijn kinderen naar school te brengen, geen consument meer zijn in de zin van het Wetboek van economisch recht.

De precieze grens tussen "**gemengde**" producten die onderworpen zijn aan B2C-regels en die waarop de B2B-regels van toepassing zijn, is moeilijk te bepalen.

In geval van twijfel over de B2C- of B2B-aard van een verzekeringsovereenkomst, kunnen documenten worden geraadpleegd om na te gaan of er al dan niet een vermelding over de aard van de overeenkomst/ de clausule "consument" m.b.t. de mogelijkheid tot opzegging zonder jaarlijkse vervalddag wordt vermeld. Men denkt hier bijvoorbeeld aan de contractuele documenten, het premievervalddagbericht, een borderel of een eventueel extranet. Deze raadpleging is echter slechts doeltreffend op voorwaarde dat het beding over de mogelijkheid tot opzegging zonder jaarlijkse vervalddag effectief vermeld wordt op één van deze documenten en dit vanaf de toepassing van de wet op de betrokken overeenkomst.

De sector zal de mogelijkheid onderzoeken om in gestructureerde uitwisselingen tussen verzekeraars en tussenpersonen te voorzien in een aanvullende vermelding over de aard van de overeenkomst, zodat zij gemakkelijk toegang hebben tot de informatie en hun klanten dienovereenkomstig kunnen informeren en adviseren.

De B2B-overeenkomsten genieten niet van de opzegging zonder jaarlijkse vervalddag. Dit behoudens overeenkomsten waarop de contractvrijheid van toepassing is, met name deze opgesomd in het voornoemde koninklijk besluit van 24 december 1992.

- en die onder de *verzekeringen niet-leven* vallen; bepaalde takken kunnen bij koninklijk besluit van de maatregel worden uitgesloten (bv. in geval van een solvabiliteitsrisico: cf. advies van de NBB in het kader van de werkzaamheden van de Commissie voor Verzekeringen⁸).

Merk op dat de ziekteverzekering niet aan dit opzeggingsrecht zonder vervalddag onderworpen is omdat het hier niet gaat om een stilzwijgend verlengbare overeenkomst in de zin van artikel 85, § 1, W.Verz. (zie het 5e lid van deze bepaling). Bovendien worden overeenkomsten voor niet-beroepsgebonden gezondheidsverzekeringen in principe voor het leven aangegaan (art. 203, W.Verz.).⁹ Hetzelfde geldt voor kapitalisatieverrichtingen, alsook voor de AO-verzekering, die onderworpen blijft aan de AO-wet van 1971 (zie verder), zelfs als ze door een consument werd afgesloten.

⁸ Cf. stuk Kamer nr. 55 194/4, p. 13.

⁹ Merk op dat er op de markt *contractueel* stilzwijgend verlengbare overeenkomsten voor gezondheidsverzekering bestaan. Dit kenmerk vloeit echter voort uit de contractvrijheid van de partijen en niet uit art. 85, W.Verz. Bovendien gaat het om B2B-overeenkomsten die geen consumenten dekken en die niet door consumenten worden gesloten. Deze overeenkomsten worden dus niet beoogd door de nieuwe wettelijke bepalingen (art. 85 en 85/1, W.Verz.).

Ter herinnering: verzekeringen niet-leven tot vergoeding van schade die aan een levensverzekering zouden worden toegevoegd (bv. een bijstandsverzekering) zijn onderworpen aan de regeling die er eigen aan is, en in het bijzonder aan de nieuwe wettelijke bepalingen inzake de opzegging, voor zover de beginselen van de éénjarigheid en de stilzwijgende verlenging op deze overeenkomsten van toepassing zijn.

▪ **Toepasselijke regeling:**

Voor de hierboven bedoelde overeenkomsten wordt voor de verzekeringnemer de mogelijkheid ingevoerd om vanaf het tweede jaar op elk moment zijn overeenkomst op te zeggen.

De in aanmerking te nemen datum om te bepalen wanneer het 2e jaar ingaat, is de verjaardag van de inwerkingtreding van de overeenkomst en niet de premievervaldag (die bij overeenkomst op een ander moment kan zijn vastgelegd).

Voorbeeld: een overeenkomst begon te lopen op 01/11/2024, maar om redenen van boekhoudkundig gemak werd de premievervaldag vastgelegd op 01/01 (voor de eerste twee maanden dekking werd pro rata een premie betaald). De overeenkomst kan vanaf 01/11/2025 op elk moment worden opgezegd.

De opzegging heeft in dit geval uitwerking na het verstrijken van een termijn van twee maanden vanaf de dag na de betekening of vanaf de dag na de datum van het ontvangstbewijs of, bij een aangetekende zending, vanaf de dag na de indiening ervan, of bij een opzegging via een door de verzekeraar ter beschikking gestelde digitale omgeving, vanaf de dag na de elektronische handtekening.

Voorbeeld: een overeenkomst die begon te lopen op 01/01/2024 wordt opgezegd met een aangetekende zending die op 15/01/2025 bij de post of bij een andere operator wordt gedeponneerd,

- de termijn voor de inwerkingtreding van de opzegging gaat in op 16/01/2025 en loopt af op 15/03/2025;
- de overeenkomst is definitief opgezegd vanaf 16/03/2025.

De wet bepaalt dat aan het opzeggingsrecht zonder jaarlijkse vervaldag moet worden herinnerd op elk premievervaldagbericht dat wordt uitgegeven voor een overeenkomst waarop dit recht van toepassing is (in duidelijke en bevattelijke bewoordingen). Het lijkt redelijk om ervan uit te gaan dat deze bepaling het *jaarlijkse* premievervaldagbericht beoogt, in tegenstelling tot de berichten van periodieke premiebetalingen.

Bovendien is het opzeggingsrecht zonder jaarlijkse vervaldag slechts van toepassing op de overeenkomsten gesloten voor 1 oktober 2024 vanaf hun eerste verlenging na die datum. De vervaldagberichten uitgestuurd na de stilzwijgende verlenging moeten deze vermelding vermelden.

We herinneren overigens eraan dat het Wetboek van economisch recht reeds lang bepaalt dat wanneer een overeenkomst van bepaalde duur afgesloten tussen een onderneming en een consument een beding tot stilzwijgende verlenging bevat, dit beding wordt geplaatst in vetgedrukte letters en in een kader los van de tekst, op de voorzijde van de eerste bladzijde (art. VI.91). Dit beding vermeldt de gevolgen van de stilzwijgende verlenging van de overeenkomst en met name de mogelijkheid om ze vanaf de eerste verlenging op elk moment op te zeggen, evenals de uiterste datum waarop de consument zich kan verzetten tegen de stilzwijgende verlenging en de wijze waarop hij kennis geeft van dit verzet.

De regeling inzake het premiekrediet is uiteraard van toepassing. Het niet-gebruikte saldo van de betaalde premie moet aan de verzekeringnemer worden terugbetaald binnen 30 dagen na de inwerkingtreding van de opzegging.

- **Toepassing op de overeenkomsten die bestaan op 1 oktober 2024: voorbeelden**
 - *Overeenkomst die begon te lopen op 30/09/23:*
 - stilzwijgende verlenging op 30/09/24 tot en met 29/09/25,
 - eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 30/09/25: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 30/09/25. De opzegging zonder jaarlijkse vervalddag zal dus mogelijk zijn vanaf 30/09/25 (00.00 uur).
 - *Overeenkomst die begon te lopen op 15/10/23:*
 - stilzwijgende verlenging op 15/10/24 tot en met 14/10/25,
 - eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 15/10/24: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 15/10/24. De opzegging zonder jaarlijkse vervalddag zal dus mogelijk zijn vanaf 15/10/24 (00.00 uur).
 - *Overeenkomst die begon te lopen op 01/01/2022:*
 - stilzwijgende verlenging op 01/01/2023 tot en met 31/12/23 en vervolgens op 01/01/24 tot en met 31/12/24;
 - eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 01/01/25: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 01/01/25. De opzegging zonder jaarlijkse vervalddag zal dus mogelijk zijn vanaf 01/01/25 (00.00 uur).
- 4. **Continuïteit van de dekking: mogelijkheid voor de verzekeringnemer om aan zijn nieuwe verzekeraar of aan een verzekeringstussenpersoon te vragen de lopende overeenkomst op te zeggen**
 - **Rechtsgrondslag:** nieuw artikel 85/1, § 3, W.Verz. over de opzegging in geval van bepaalde stilzwijgend verlengbare overeenkomsten;
 - **Scope:** *idem* als voor punt 3 hierboven.

▪ **Toepasselijke regeling:**

In het kader van een opzegging zonder jaarlijkse vervaldag of verzet tegen een stilzwijgende verlenging met het oog op het sluiten van een overeenkomst met een nieuwe verzekeraar, kan de verzekeringnemer de nieuwe verzekeraar of een verzekeringstussenpersoon verzoeken om voor zijn rekening de nodige formele stappen te zetten in verband met de opzegging. In dat geval zorgt de verzekeraar of de tussenpersoon ervoor dat de nieuwe overeenkomst uiterlijk bij het verstrijken van de opzeggingstermijn in werking treedt. Er werd bij de parlementaire werkzaamheden benadrukt dat het ook de bedoeling was dubbele dekkingen en dubbele premies te voorkomen.

Voorbeeld: overeenkomst opgezegd op 01/01. De termijn van 2 maanden begint te lopen op 02/01 en loopt af op 01/03. De nieuwe overeenkomst moet ingaan op 02/03. Hierbij wordt verondersteld dat de lopende overeenkomst onderworpen is aan de nieuwe wet en aan de termijn van 2 maanden voor de inwerkingtreding van de opzegging (zie verder, onder punt 6).

Ander voorbeeld: overeenkomst opgezegd op 15/03. De termijn van 2 maanden begint te lopen op 16/03 en loopt af op 15/05. De nieuwe overeenkomst moet ingaan op 16/05 (met hetzelfde voorbehoud als in het voorbeeld hierboven).

Het verzoek van de verzekeringnemer mag niet worden geweigerd. De tekst verduidelijkt bovendien dat bij combinatiepolissen de oude overeenkomst in haar geheel kan worden opgezegd (en dit niettegenstaande artikel 66, W.Verz., dat met name stelt, en behoudens andersluidende overeenkomst, dat de grond van opzegging *betreffende één van de prestaties niet voor de gehele overeenkomst geldt*).

Voorbeelden van combinatiepolissen:

- een algemene woningpolis met de waarborgen brand, natuurrampen, diefstal, BA gebouw, rechtsbijstand, ...
- een omniumverzekering voor de auto met de waarborgen BA, materiële schade, rechtsbijstand, diefstal, brand, ...

De toelichting verduidelijkt overigens dat de continuïteit van de verzekeringsdekking bij een verandering van verzekering niet moet worden begrepen in termen van de inhoud van de overeenkomst, maar in termen van de continuïteit in de tijd van het bestaan van een overeenkomst die het goed of de verzekerde dekt (een brandverzekeringsovereenkomst moet bijvoorbeeld worden vervangen door een brandverzekeringsovereenkomst, maar deze laatste hoeft niet identiek te zijn aan de eerste qua dekking, uitsluitingen ...).

Tot slot verduidelijkt het koninklijk besluit van 16 september 2024 tot uitvoering van artikel 85/1 § 4 van de wet van 4 april betreffende de verzekeringen¹⁰, wat de rechten betreft

¹⁰ Belgisch Staatsblad van 3 oktober 2024.

waarin de bovenvermelde punten 3 en 4 voorzien, de nadere toepassingsregels en – voorwaarden. Deze tekst is in werking getreden op 1 oktober 2024 (net als de nieuwe wet).

Krachtens dit koninklijk besluit moet de volgende informatie aan de nieuwe verzekeraar (of in voorkomend geval aan de verzekeringstussenpersoon) worden meegedeeld:

- 1° de naam, voornaam en het postadres van de verzekeringnemer;
- 2° de identificatie van de huidige verzekeraar of van de verzekeringstussenpersoon die, als lasthebber van één of meer verzekeringsondernemingen, het recht heeft om in naam en voor rekening van die verzekeringsonderneming de verzekeringsovereenkomst te beheren, met inbegrip van het ondernemingsnummer;
- 3° het polisnummer van de op te zeggen overeenkomst en de respectievelijke waarborgen;
- 4° de datum van aanvang van de verzekeringsovereenkomst en de datum van de jaarlijkse vervaldatum van de op te zeggen overeenkomst.

Het verzoek van de verzekeringnemer om voor zijn rekening de nodige formele stappen te zetten om het opzeggingsrecht uit te oefenen, wordt door de verzekeringnemer gedaan aan de nieuwe verzekeraar of, in voorkomend geval, een verzekeringstussenpersoon, op een ondertekende duurzame gegevensdrager waarmee de ondertekenaar zich identificeert en zijn wil om de huidige verzekeringsovereenkomst op te zeggen en een nieuwe verzekeringsovereenkomst af te sluiten kenbaar maakt.

Merk op dat een gekwalificeerde handtekening hierbij niet vereist is, in tegenstelling tot wat werd bepaald voor het geval bedoeld onder het bovenvermelde punt 1 (terbeschikkingstelling van een digitale omgeving).

De vraag rijst wat de gevolgen zijn als de verzekeringnemer een van deze zaken niet in zijn opzeggingsaanvraag vermeldt. Het antwoord op deze vraag blijkt niet meteen uit de teksten. Men kan veronderstellen, behoudens uitzondering, dat de nieuwe verzekeraar of de tussenpersoon geen gevolg zal kunnen geven aan de gevraagde opzegging en dat deze onontvankelijk zal worden verklaard.

De voorwaarden voor de verwerking van persoonsgegevens zijn omschreven in artikel 85/2, W.Verz. De maximale bewaartermijn voor persoonsgegevens bedraagt tien jaar.

▪ ***Toepassing op de overeenkomsten die bestaan op 1 oktober 2024: voorbeelden***

- *Overeenkomst die begon te lopen op 30/09/23:*
 - stilzwijgende verlenging op 30/09/24 tot en met 29/09/25,
 - eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 30/09/25: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 30/09/25. De aanvraag is dus mogelijk vanaf 30/09/25 (00.00 uur).

- *Overeenkomst die begon te lopen op 15/10/23:*
 - stilzwijgende verlenging op 15/10/24 tot en met 14/10/25,
 - eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 15/10/24: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 15/10/24. De aanvraag is dus mogelijk vanaf 15/10/24 (00.00 uur).
- *Overeenkomst die begon te lopen op 01/01/2022:*
 - stilzwijgende verlenging op 01/01/2023 tot en met 31/12/23 en vervolgens op 01/01/24 tot en met 31/12/24;
 - eerste verlenging 'na 1 oktober 2024' = 01/01/25: de nieuwe wet is van toepassing vanaf 01/01/25. De aanvraag is dus mogelijk vanaf 01/01/25 (00.00 uur).

5. Evaluatie

De Commissie voor Verzekeringen wordt belast met de evaluatie van de toepassing van de nieuwe wet en de voorlegging van een verslag hierover binnen twee jaar vanaf de inwerkingtreding ervan. Zij beoordeelt met name de mogelijkheid tot verkorting van twee maanden naar een maand van de termijn:

- om zich te verzetten tegen de stilzwijgende verlenging van de verzekeringsovereenkomst;
- voor de uitwerking van de opzegging zonder jaarlijkse vervalddag.
